

دانشگاه صنعتی شاهرود

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

عنوان سند: شیوه‌نامه آموزشی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته
شماره سند: ۲۱۸۰۲
تاریخ ابلاغ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۷

تاریخ	حوزه اقدام کننده	اقدامات
۱۴۰۱/۰۸/۰۸	نهمین جلسه شورای دانشگاه	تصویب نهایی
۱۴۰۰/۱۲/۱۴	جلسه ۲۰۰ شورای تحصیلات تکمیلی	تایید و تصویب اولیه
	حوزه معاونت آموزشی دانشگاه	تهیه کننده / بازنگری

مقدمه:

با استناد به قانون، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد طرح آمایش آموزش عالی ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر تمرکززدایی و واگذاری اختیارات به دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور و به استناد به آئین نامه یکپارچه آموزشی، کلیه دوره‌های تحصیلی ویژه دانشگاه‌های سطح ۱ و ۲ دولتی به شماره ۲/۴۳۰۶۹ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱ این شیوه‌نامه برای مقطع کارشناسی ارشد کلیه رشته/گرایش‌های دانشگاه صنعتی شاهرود در راستای تفویض اختیار به دانشگاه‌های سطح ۱ و ۲ (موضوع بند دوم از ابلاغیه آیین نامه مذکور) تدوین شده است و طی نامه شماره ..... مورخ ..... به اطلاع دفتر برنامه‌ریزی معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است. این شیوه‌نامه در چهار فصل شامل، اهداف و تعاریف، ضوابط پذیرش و ثبت نام، مقررات دوره آموزشی و مقررات دوره پژوهشی، همراه با پیوست‌ها و فرم‌های مربوطه تنظیم شده است.

فصل اول: اهداف و تعاریف

هدف از تدوین این آیین نامه انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چهارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته است.

ماده ۱- تعاریف:

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس مراجع ذی‌ربط که مجری دوره‌های کارشناسی ارشد هستند.
۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۴. سنوات مجاز: مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد است.
۵. سنوات مازاد: سنواتی است که علاوه بر سنوات مجاز تحصیل طبق ضوابط و مقررات مربوطه از طریق دانشکده، تحصیلات تکمیلی دانشگاه و یا شورای بررسی موارد خاص دانشگاه برای ادامه تحصیل و اتمام دوره آموزشی - پژوهشی اعطاء می‌شود.
۶. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت‌نام کرده و مشغول به تحصیل است.
۷. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از رشته‌های دوره تحصیلات تکمیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
۸. مرخصی تحصیلی: مدت زمان مشخصی که دانشجو برابر ضوابط معین به طور موقت به تحصیل اشتغال ندارد.
۹. انصراف تحصیلی: فرآیندی که در آن دانشجو به طور خودخواسته از ادامه تحصیل خودداری کند.
۱۰. حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.

۱۱. غیرحضوری (مجازی یا الکترونیکی): شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجوی بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۱۲. نیمه حضوری: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیرحضوری به انجام می‌رسد.
۱۳. شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۴. مدرس: فردی که به آموزش و مهارت آموزی در یک مؤسسه به صورت تمام وقت، نیمه وقت یا پاره وقت اشتغال دارد.
۱۵. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب مراجع قانونی است.
۱۶. واحد درسی: ارزش مقداری است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت در طول یک نیم‌سال تحصیلی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.
۱۷. درس جبرانی: درسی است که با تایید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود.
۱۸. مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیم‌سال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، معدل کمتر از حدنصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
۱۹. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی، متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.
۲۰. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع، دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۲۱. گرایش تحصیلی: به شعبه‌ای از یک رشته اطلاق می‌شود که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۲۲. ترم‌بندی: برنامه درسی است که توسط دانشکده‌ها ارائه می‌شود؛ به گونه‌ای که دانشجو بتواند با رعایت کامل آن در سنوات مجاز تحصیل دانش‌آموخته شود.
۲۳. دوره کارشناسی ارشد: دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است (به استثنای رشته مدیریت کسب و کار که ۴۸ واحدی است).
۲۴. شیوه آموزشی-پژوهشی: شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه می‌شود.
۲۵. شیوه آموزش محور: شیوه‌ای که دانشجوی پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان‌نامه دانش‌آموخته می‌شود و مختص مرکز آموزش‌های الکترونیکی دانشگاه است.
۲۶. شیوه مجازی: شیوه آموزشی در دوره کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات، تحصیل می‌کند. در این شیوه دانشجوی نیمه‌حضوری یا غیرحضوری تحصیل می‌کند.
۲۷. نیم‌سال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۸. **پایان‌نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد / استادان راهنما و حسب مورد براساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.

۲۹. **هیأت داوران:** اعضای هیأت علمی یا افراد متخصص، دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان‌نامه دانشجو در دوره کارشناسی ارشد مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.

۳۰. **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیأت علمی دارای دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان‌نامه برعهده دارد.

۳۱. **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیأت علمی و یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پایان‌نامه برعهده دارد.

۳۲. **نظام‌نامه آموزش الکترونیکی:** نظام‌نامه که با همکاری کارگروه تخصصی آموزش‌های الکترونیکی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تهیه شده است و اصول کلی حاکم بر تسهیل و بازنگری در مقررات آموزشی برای توسعه آموزش‌های الکترونیکی را بیان می‌دارد.

فصل دوم: شرایط و ضوابط کلی دوره کارشناسی ارشد

ماده ۱- شرط ورود به دانشگاه، تایید شایستگی‌های عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

۱-۱- برای ثبت نام و ورود دانشجو به دانشگاه باید شرایط ذیل همزمان فراهم گردد:

الف- داشتن صلاحیت عمومی ورود به دوره برابر ضوابط؛

ب- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

ج- قبولی در آزمون ورودی مورد تأیید وزارت یا کسب پذیرش از مؤسسه بر اساس مقررات مصوب وزارت؛

د- تحویل مدارک لازم طبق دستورالعمل ثبت‌نامی که هر سال از طرف سازمان سنجش و آموزش کشور ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱: در صورتی که در زمان ثبت‌نام، دانشجو به هر دلیلی نتواند مدارک لازم را به طور کامل تحویل نماید، از وی با اخذ تعهد به صورت مشروط ثبت نام می‌شود. در این صورت لازم است، دانشجو حداکثر تا پایان مهلت اعلامی دانشگاه در آن نیم‌سال تحصیلی مدارک مورد نیاز را تحویل دانشگاه نماید. در صورت عدم تکمیل مدارک لازم در مهلت مقرر، دانشجو مجاز به ثبت نام در نیم‌سال بعدی نخواهد بود.

۱-۲- در صورتی که دانشجو پس از ثبت نام، متقاضی انصراف از تحصیل باشد، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و از طریق پیشخوان خدمت سیستم آموزشی گلستان، ارسال و تا حصول نتیجه از طریق گردش کار درخواست خود را پیگیری نماید. دانشجو حداکثر در یک بازه یک ماهه مجاز است، فقط برای یک‌بار تاریخ تایید درخواست (توسط دانشجو) در سامانه گلستان، تقاضای انصراف خود را به صورت کتبی لغو نماید. حکم انصراف از تحصیل دانشجو پس از تایید دانشکده و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه صادر و به دانشجو ابلاغ می‌شود. در این صورت دانشجو باید در اسرع وقت از طریق سیستم آموزشی گلستان نسبت به تسویه حساب خود با دانشگاه اقدام نماید. تبعات ناشی از تأخیر در تسویه حساب با دانشگاه به عهده دانشجو است.

ماده ۲: آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است و به زبان فارسی اجراء می‌شود. نحوه آموزش به صورت حضوری است.
تبصره ۱: دانشگاه می‌تواند پس از تایید شورای دانشگاه نحوه آموزش بخش یا تمامی یک دوره را به صورت آموزش الکترونیکی (مطابق با نظام‌نامه آموزش الکترونیکی) اجراء نماید.

ماده ۳: دانشگاه موظف است، برای دوره کارشناسی ارشدی که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را اجراء نماید که براساس ضوابط ابلاغی وزارت تدوین گردیده است.

۱-۳- دانشجو مکلف است، در دوره‌های آموزشی و پژوهشی هر نیم‌سال تحصیلی در مهلت مقرر در تقویم آموزشی مصوب دانشگاه ثبت‌نام نماید. دانشجویی که به هر دلیل در مهلت مقرر اقدام به ثبت‌نام در آن نیم‌سال تحصیلی ننماید، به عنوان دانشجوی منصرف از تحصیل شناخته خواهد شد. تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل پس از صدور حکم انصراف از تحصیل و ثبت آن در سیستم آموزشی گلستان بر عهده شورای بررسی موارد خاص دانشگاه است.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو در مهلت مقرر موفق به ثبت‌نام نشود، می‌تواند در بازه زمانی ثبت‌نام با تاخیر مندرج در تقویم آموزشی مصوب (حداکثر پایان هفته سوم شروع کلاس‌ها)، نسبت به ثبت درخواست خود در پیشخوان خدمت سیستم گلستان اقدام نماید. در صورت انجام ثبت‌نام با تاخیر دانشجو مکلف به پرداخت هزینه مربوطه طبق مصوبات هیات رئیسه دانشگاه است. ثبت‌نام و انتخاب واحدهای درسی بعد از مهلت ثبت‌نام با تاخیر به هیچ وجه امکان پذیر نمی‌باشد.

ماده ۴: تحصیل هم‌زمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی ممنوع است.

ماده ۵: آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی فقط یک بار امکان‌پذیر است.

ماده ۶: سنوات مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد چهار نیم‌سال تحصیلی است. با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره ۱: اگر دانشجو در سنوات مجاز دانش‌آموخته نشود، می‌تواند با نظر دانشگاه از سنوات مازاد (حداکثر تا دو نیم‌سال) استفاده نماید. برای استفاده دانشجو از سنوات مازاد باید شروط زیر به طور همزمان فراهم گردد:

(الف) پیشنهاد پایان‌نامه خود را تا پایان سنوات مجاز (نیم‌سال چهارم) به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده رسانده باشد.

(ب) گذراندن تمام واحدهای آموزشی با معدل کل حداقل ۱۴ (دانشجو نیاز به جبران معدل نداشته باشد).

(ج) موافقت استاد راهنما.

دانشجویان واجد شرایط فوق باید درخواست اخذ سنوات مازاد برای نیم‌سال پیش رو را حداقل دو هفته قبل از شروع ثبت‌نام اینترنتی (مطابق با تقویم آموزشی مصوب) در پیشخوان خدمت سامانه گلستان ارسال کنند و درخواست را تا حصول نتیجه از طریق گردش کار پیگیری نمایند. اعطای سنوات مازاد به دانشجویان واجد شرایط از اختیارات دانشکده‌ها بوده و پس از درخواست دانشجو، موافقت استاد راهنما و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده امکان‌پذیر خواهد بود. برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، اعطای سنوات مازاد نیم‌سال پنجم بدون شهریه بوده، ولی اخذ سنوات نیم‌سال ششم با پرداخت شهریه تحصیلی مطابق با تعرفه‌های مصوب هیات امنای دانشگاه امکان‌پذیر است.

۱-۶- حذف یک نیم‌سال تحصیلی یا حذف دروس که منجر به حذف آن نیم‌سال شود، مجاز نیست. در شرایط خاص، این اتفاق فقط با اخذ مجوز از طریق شورای بررسی موارد خاص دانشگاه امکان‌پذیر است.

۶-۲- دانشجو می‌تواند یک نیم‌سال (به استثنای نیم سال اول تحصیلی) از مرخصی با احتساب در سنوات تحصیلی مجاز استفاده کند. در این صورت لازم است، دانشجوی متقاضی، درخواست مرخصی خود را حداقل دو هفته قبل از انتخاب واحد اینترنتی در آن نیم‌سال (مطابق با تقویم آموزشی مصوب) در قسمت پیشخوان خدمت در سامانه گلستان ارسال نموده و درخواست خود را تا حصول نتیجه نهایی از طریق گردش کار درخواست پیگیری نماید. مرخصی تحصیلی پس از تایید استاد راهنما، مدیر گروه، رئیس دانشکده و مدیریت تحصیلات تکمیلی به صورت با احتساب در سنوات در آن نیم‌سال تحصیلی برای متقاضی ثبت خواهد شد.

۶-۳- اعطای مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجو فقط در سنوات مجاز امکان پذیر بوده و از اختیارات شورای بررسی موارد خاص استان است.

ماده ۷: تغییر رشته / گرایش یا انتقال دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در این دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۸: برای اخذ مجوز حداکثر دو نیم‌سال میهمانی از دانشگاه به دانشگاه دیگر فقط برای دوره آموزشی و در صورت داشتن شرایط خاص، دانشجو باید از طریق شورای بررسی موارد خاص دانشگاه اقدام نماید.

ماده ۹: ملاک دانش‌آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه است. دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز، دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

ماده ۱۰: تاریخ دانش‌آموختگی، تاریخ دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است.

فصل سوم: ضوابط دوره آموزشی

دانشجو پس از ثبت‌نام و اخذ واحدهای آموزشی وارد مرحله آموزشی شده و این مرحله تا گذراندن کلیه واحدهای درسی طبق ضوابط مندرج در این شیوه‌نامه ادامه خواهد داشت.

ماده ۱۱: تعداد واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است؛ از این تعداد، ۴ تا ۶ واحد مربوط به پایان‌نامه و مابقی به صورت واحدهای آموزشی است.

تبصره ۱: در سایر موارد حداقل و حداکثر تعداد واحد، مطابق با برنامه درسی مصوب آن رشته خواهد بود؛ مانند رشته مدیریت کسب و کار حداکثر تعداد واحد، ۴۸ واحد است.

۱۱-۱- در موارد خاص با نظر گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اخذ دروس کارشناسی به عنوان دروس جبرانی بلامانع است (پیوست ۱ - نحوه ارائه دروس جبرانی).

۱۱-۲- چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره تحصیلی در رشته/گرایش مربوطه کاملاً مطابق برنامه درسی مصوب است و دانشکده مکلف است، واحدهای درسی هر دوره را در یک برنامه مدون ترم‌بندی به گونه‌ای ارائه نماید که دانشجو بتواند با رعایت کامل آن در سنوات مجاز تحصیل، دانش‌آموخته شود.

۱۱-۳- دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی لازم است، حداقل ۸ (کف تعداد واحد) و حداکثر ۱۴ (سقف تعداد واحد) واحد درسی انتخاب کند (به استثنای رشته مدیریت کسب و کار که تا حداکثر ۱۵ واحد بلامانع است). دانشجو در آخرین نیم‌سال از شرط

اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

۱۱-۴- اخذ تعداد واحد کمتر از ۸ واحد، تخلف آموزشی محسوب شده و آن نیم‌سال با احتساب در سنوات دانشجو حذف خواهد شد.

تبصره ۲: در شرایطی که دانشکده واحدهای لازم برای اخذ کف ۸ واحد را طبق برنامه ترم بندی نتواند ارایه نماید لازم است دانشکده لیست این دانشجویان را با ذکر دلایل قابل قبول برای عدم رعایت کف تعداد واحدهای درسی حداکثر تا یک ماه پس از شروع ثبت نام در هر نیم‌سال، به صورت کتبی به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید. در این صورت دانشجو می‌تواند در آن نیم‌سال به تحصیل پرداخته و نیم‌سال مذکور به عنوان یک نیم‌سال کامل جزء سنوات تحصیلی وی محسوب خواهد شد و مشروطی در این نیم‌سال در سقف تعداد مشروطی‌های دانشجو منظور می‌گردد.

۱۱-۵- معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانیده دانشجو در دانشگاه قبلی در دوره کارشناسی ارشد (که منجر به صدور مدرک دانش‌آموختگی نشده باشد) مطابق با شیوه‌نامه معادل‌سازی دروس دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان‌پذیر است (پیوست ۲- شیوه‌نامه نحوه معادل‌سازی دروس دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه). به ازای هر ۸ واحد از دروس معادل‌سازی شده، یک نیم‌سال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می‌شود.

۱۱-۶- اخذ درس معرفی به استاد در مقطع کارشناسی ارشد ممنوع است.

ماده ۱۲: حضور و شرکت دانشجویان تمام دوره‌های آموزشی در جلسات کلاسهای حضوری و مجازی (الکترونیکی) الزامی است. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیم‌سال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر خواهد شد. در صورتی که به تشخیص کمیته منتخب آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن نمره صفر، از مجموع نمرات آن نیم‌سال حذف می‌شود.

ماده ۱۳: برگزاری آزمون کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

۱۳-۱- برنامه‌ریزی درسی و تصمیم‌گیری درباره برنامه امتحانات پایان نیم‌سال، چگونگی و زمان اعلام نمرات پایان هر نیم‌سال مطابق با تقویم آموزشی مصوب دانشگاه بوده و اجرای آن بر عهده گروه آموزشی و دانشکده مربوطه است.

۱۳-۲- پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط عضو هیات علمی یا مدرس همان درس بر اساس حضور، شرکت در فعالیت‌های کلاسی و نتایج امتحانات ارزشیابی می‌شود.

ماده ۱۴: نمره ارزشیابی هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین کل قابل قبول در هر نیم‌سال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیم‌سال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیم‌سال مشروط تلقی می‌شود.

تبصره ۱: دانشجویی که یک نیم‌سال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، یا غیبت غیرموجه نماید، نمره یا نمره‌های مردودی در ریز نمرات تحصیلی دانشجو، ثبت و باقی می‌ماند و تاثیر آنها فقط در معدل همان نیم‌سال است. معدل کل بر اساس میانگین نمرات کلیه دروس گذرانده شده محاسبه می‌شود. تسهیلات این تبصره شامل دانشجویانی نمی‌شود که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی نمره مردودی دریافت می‌کنند.

ماده ۱۵: اگر دانشجویی در دو نیم‌سال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب مشروط شود، از ادامه تحصیل محروم می‌شود. ادامه

تحصیل دانشجوی مشروط «در سنوات مجاز»، منوط به تایید شورای بررسی موارد خاص دانشگاه است.

ماده ۱۶: چنانچه میانگین کل دروس کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، فقط یک نیم‌سال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی (۴ نیم‌سال)» به دانشجوی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره قبولی کمتر از ۱۴ را احراز کرده است، میانگین کل دوره را به استثنای پایان‌نامه به ۱۴ برساند.

تبصره ۱: در صورتی که تمامی دروس ارائه شده برای جبران معدل در یک رشته/گرایش؛ سه واحدی باشد، تعداد واحد برای جبران معدل با درخواست دانشجو، تایید آموزش، مدیرگروه و رئیس دانشکده می‌تواند تا سقف ۹ واحد افزایش یابد.

ماده ۱۷: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه یا به دست نیاوردن نمره قبولی در هر درس برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین آن، موظف به پرداخت هزینه درس مطابق تعرفه مصوب هیأت امنای دانشگاه است.

تبصره ۱: زمانی حذف تک درس موجه است که دانشجو دارای شرایط خاص (نظیر ابتلا به بیماری، حوادث غیر مترقبه، فوت اعضای درجه یک خانواده، طلاق، شرایط روانی حاد) بوده که در این صورت لازم است، درخواست خود را با ارائه مدارک و مستندات لازم در بخش پیشخوان خدمت در سامانه گلستان در زمان پیش بینی شده در تقویم آموزشی دانشگاه ارسال نموده و تا حصول نتیجه درخواست را پیگیری نماید. در این صورت با موافقت گروه آموزشی مربوطه و تأیید رئیس دانشکده مبنی بر خاص بودن شرایط دانشجو، حذف تک درس به صورت موجه امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که شرایط دانشجو خاص نباشد، حذف تک درس (با رعایت حداقل ۸ واحد)، با درخواست دانشجو منوط به تأیید دانشکده است. در این صورت دانشجو برای انتخاب مجدد درس حذف شده یا درس جایگزین آن، موظف به پرداخت شهریه مطابق با تعرفه‌های مصوب هیأت امنای دانشگاه است.

ماده ۱۸: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل (مجوز اخذ واحد زیر حد نصاب، حذف مجاز درس به تشخیص دانشکده یا کمیته غیبت و...) با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از نصاب ۸ واحد شود، آن نیم‌سال به عنوان یک نیم‌سال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود و مشروطی آن نیم‌سال تحصیلی در تعداد مشروطی‌های دانشجو محاسبه می‌گردد.

فصل چهارم: ضوابط دوره پژوهشی

دوره پژوهشی دانشجو با تصویب طرح پیشنهادی پایان‌نامه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده شروع می‌شود.

ماده ۱۹: دانشجو موظف است، در مهلت مقرر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، نسبت به پیشنهاد استاد راهنما برای تأیید در گروه آموزشی اقدام نماید.

۱۹-۱- دانشجو باید حداکثر تا قبل از شروع نیم‌سال سوم تحصیلی، موضوع پایان‌نامه خود را با نظر استاد راهنما انتخاب کند و طرح پیشنهادی پایان‌نامه خود را حداکثر تا پایان نیم‌سال سوم تحصیلی به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند. دانشکده باید طرح پیشنهادی را پس از تصویب در اولین فرصت مطابق با فرم‌های موجود به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو نتواند تا پایان نیم‌سال سوم، طرح پیشنهادی پایان‌نامه خود را به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند، با درخواست دانشجو، موافقت استاد راهنما، گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، زمان

تصویب پیشنهاد پایان نامه دانشجوی، حداکثر تا پایان نیم‌سال چهارم (سنوات مجاز) قابل تمدید است. در هر حال در صورت عدم تصویب پیشنهاد پایان نامه در سنوات مجاز، دانشجوی مجاز به ثبت نام نبوده و محروم از تحصیل شناخته می‌شود.

۱۹-۲- دانشجوی مکلف است، پس از تصویب طرح پیشنهادی پایان‌نامه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، عنوان آن را در سامانه ایرانداک ثبت نموده و گواهی مربوط را به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارایه نماید.

۱۹-۳- حداقل فاصله زمانی بین تاریخ تصویب طرح پیشنهادی پایان‌نامه در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تا زمان دفاع از آن شش ماه است.

۱۹-۴- پس از تصویب موضوع پایان‌نامه، تغییری جزئی با تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در موضوع پایان نامه ارسالی بلامانع است، ولی اگر تغییرات کلی باشد، باید از زمان تصویب موضوع جدید پایان نامه تا زمان دفاع از پایان نامه حداقل شش ماه بگذرد که در این صورت ثبت مجدد پیشنهاد پایان‌نامه در سامانه ایرانداک لازم است.

۱۹-۵- دانشجوی پس از اتمام واحدهای آموزشی می‌تواند با تایید گروه آموزشی، دانشکده و استاد راهنما نسبت به اخذ واحد پایان‌نامه اقدام نماید. در صورت اخذ واحد پایان‌نامه در یک نیم‌سال تحصیلی، ضروری است دانشجوی در نیم‌سال‌های بعدی نسبت به تمدید واحد پایان‌نامه در سامانه گلستان اقدام نماید.

ماده ۲۰: دانشجوی پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما (استاد راهنمای اول)، مجاز است در حضور هیأت داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند.

۲۰-۱- هیأت داوران متشکل از استاد/اساتید راهنما، استاد مشاور و یک نفر نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده و دو نفر (داور) از بین اعضای هیأت علمی دانشگاه دارای تخصص مرتبط با رشته/گرایش یا موضوع پایان‌نامه دانشجوی با مرتبه حداقل استادیاری یا اعضای هیأت علمی و متخصصان خارج از دانشگاه (در مورد پایان‌نامه‌های تقاضا محور) با مدرک دکتری تخصصی مرتبط خواهند بود. اساتید داور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انتخاب می‌شوند.

تبصره ۱: در شرایط خاص استفاده از اعضای هیأت علمی خارج از دانشگاه به عنوان استفاده از داوران خارجی با مرتبه حداقل دانشجویی با مجوز مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه بلامانع است.

۲۰-۲- دانشجوی موظف است، با هماهنگی استاد راهنما و گروه آموزشی با ارایه گواهی ثبت طرح پیشنهادی پایان‌نامه و گواهی همانندجویی پایان‌نامه (با هم‌پوشانی کمتر از ۳۰ درصد) مورد تأیید استاد راهنما، نسبت به ثبت درخواست مجوز دفاع در مهلت زمانی مقرر (حداقل ۱۴ روز تقویمی قبل از تاریخ دفاع) در سیستم آموزشی گلستان - پیشخوان خدمت اقدام نماید. پس از تأیید امور مالی، استاد راهنما باید در یک هفته تقویمی نسبت به تأیید یا عدم تأیید آن در سیستم آموزشی گلستان اقدام نماید. رئیس دانشکده پس از تأیید آموزش دانشکده، داور، مدیر گروه آموزشی و در صورت رعایت تمام مقررات آموزشی، حداقل یک هفته تقویمی قبل از تاریخ پیش‌بینی شده برای دفاع، نسبت به تأیید مجوز دفاع اقدام می‌نماید. پیگیری درخواست مجوز دفاع تا تأیید نهایی و صدور مجوز توسط مدیریت تحصیلات تکمیلی برعهده دانشجوی است.

۲۰-۳- آخرین مهلت برای دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد در هر نیم‌سال تحصیلی، مطابق با مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

۲۰-۴- دانشکده پس از صدور مجوز دفاع مکلف است، جلسه دفاع را در تاریخ مقرر برگزار نماید و دانشجوی از پایان‌نامه خود دفاع کند. در صورت عدم برگزاری جلسه دفاع به علت عدم حضور دانشجوی، غیبت محسوب شده و به منزله نمره ردی در پایان‌نامه است. در صورتی که عدم حضور دانشجوی به علت شرایط خاص باشد، لازم است دانشجوی نسبت به لغو مجوز دفاع صادر شده و تعیین تکلیف غیبت خود از طریق شورای بررسی موارد خاص اقدام نماید.

تبصره ۱: در صورتی که عدم تشکیل جلسه دفاع به دلایلی خارج از اراده دانشجو باشد (دانشجو حضور داشته باشد ولی جلسه برگزار نگردد) دانشکده مکلف است، حداکثر تا یک هفته موضوع را همراه با تعیین تاریخ جلسه دفاع بعدی در همان نیم‌سال به مدیریت تحصیلات تکمیلی اعلام نماید.

ماده ۲۱- نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

مقدار نمره در فرم ارزشیابی	وضعیت ارزشیابی کیفی پایان‌نامه
کمتر از ۱۴	مردود
۱۴-۱۵/۹۹	قبول با درجه متوسط
۱۶-۱۷/۹۹	خوب
۱۸-۱۸/۹۹	خیلی خوب
۱۹-۲۰	عالی

۲۱-۱- نحوه ارزشیابی و نمره‌دهی به پایان‌نامه دانشجو مطابق با مصوبات موجود در فرم‌های دفاع است (پیوست ۳- فرم‌های دفاع از پایان‌نامه کارشناسی ارشد).

۲۱-۲- چنانچه ارزشیابی پایان‌نامه غیرقابل قبول (مردود) تشخیص داده شود، دانشجو می‌تواند در مهلت مقرر تعیین شده (حداقل سه ماه) با نظر هیأت داوران و در مدت مجاز تحصیل و در نیم‌سال بعدی، فقط یک‌بار دیگر در جلسه دفاعیه شرکت و مجدداً از پایان‌نامه خود دفاع کند. در صورت مردودی مجدد، دانشجو محروم از تحصیل شناخته شده و برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی به وی اعطا خواهد شد.

ماده ۲۲- چنانچه دانشجویی در حین انجام پژوهش و تدوین پایان‌نامه احتمالاً مرتکب تقلب یا تخلف علمی و پژوهشی شود، موضوع ابتدا در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده طرح و صورت جلسه شده و جهت بررسی بیشتر به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می‌گردد. موضوع پس از بررسی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در صورت لزوم مطابق با تبصره ۶ ماده واحده قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی مصوب ۱۳۹۶/۵/۳۱ به کمیته انضباطی دانشجویان یا سایر مراجع دارای صلاحیت پیش‌بینی شده در تبصره ۶ قانون مذکور ارجاع می‌گردد. پس از طی مراحل قانونی به پرونده رسیدگی شده و دانشگاه رای صادره از مراجع قانونی را اجرا خواهد کرد.

ماده ۲۳- دانشگاه می‌تواند بخشی از اختیارات خود در این شیوه‌نامه را به گروه آموزشی یا یک کمیته منتخب آموزشی، تفویض کند.

ماده ۲۴- مسئولیت حسن اجرا و نظارت بر اجرای این شیوه‌نامه بر عهده معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه است و در شرح و تفسیر مفاد، نظر آن معاونت مورد استناد خواهد بود.

ماده ۲۵- این شیوه‌نامه در یک مقدمه، چهار فصل، ۲۵ ماده و ۱۳ تبصره و ۳ پیوست در نهمین جلسه شورای دانشگاه مورخ ۱۴۰۱-۰۸-۰۸ به تصویب رسید و از نیم‌سال اول ۱۴۰۱ به بعد برای تمام ورودی‌ها اجراء می‌شود.